

SZÉCSÉNYI HIRLAP

SZÉPIRODALMI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési ár:

Egész évre 8 kor. Félévre 4 kor.
Negyed évre 2 kor.
— Egyes szám ára 16 fillér. —
Előfizetések a kiadóhivatalba küldendők.

Megjelenik minden pénteken.

Felelős szerkesztő: Főmunkatárs:
BARCZA KÁLMÁN. KÁLMÁN SÁNDOR.
A szerkesztőség telefon száma: 1.

Előfizetési pénzek, reklamációk és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők. A lap szellemi részére, vonatkozó minden közlemények a szerkesztőhöz küldendők.

Ismeretterjesztő népies előadások.

A Szécsényi Hirlap 16-ik számában a T. Szerkesztő Ur levele látott napvilágot a T. főmunkatárs urhoz intézve, melyben azon üdvös eszme vetetett fel, hogy a téli idény alatt „Szécsény egész lakossága számára hetenként el nem maradólag ismeretterjesztő népies előadások tartassanak.”

Üdvösnek mondom ez eszmét, mert hiszen ezredéves igazság szól hozzánk az írás eme szavaiból: „Elvész a nép, a mely tudomány nélkül való.”

Érdeklődéssel is vártam a „várt hozzászólást,” hogy aztán én is elmondhassam a magam szerény nézeteimet, de miután ez ideig ebben a tárgyban felszólalás nem történt, engedjék meg lapunk T. olvasói, hogy véleményemet az életből vett képekkel illusztráljam.

És erre 3 nagy életképet választottam ki a sok közül.

Van hazánk fővárosában egy kultur intézmény, mely a munkás osztály nép műveltségének fejlesztését tűzte ki céljául, ez az „Erzsébet Népakadémia.” Tagja lehet minden tanulni vágyó, törekvő egyén, a ki havonként 25 fillért, avagy évenként 3 korona tagsági díjat fizet. Van szépen felszerelt könyvtára, melyet az esti órákban minden tag szabadon használhat. Tanfolyamokat nyit az esti órákban, a melyeken angol, francia nyelvet, a városi iparrajziskolában rajzot

tanít, a gépirás, gyorsírás, könyvvitel tanítására is kiterjed figyelme, de sőt jogi és orvosi tanácsban is részesíti a tagokat.

Mivel pedig a mai haladás, az ipar, kereskedelem, közlekedés, — úgy mondhatnók a mai modern élet alapját a természettudományok képezik, ez okból a fizikát sem hanyagolja el és kísérleteket egybekapcsolt természettudományi estélyeket rendezve bevezeti hallgatóit a természettudományok birodalmába.

Földrajzi ismereteket is nyújt, felolvasás keretében bemutatja a távol földrészeket s vetített képekben a hallgatók elé varázsolja a vázolt vidékeket.

A kik pedig távolabb esnek az élet forgatagától s nem kell küzdeniök a lélet, a mindennapi kenyérért, azoknak oktatását az „Urania” veszi át. A felolvasásokat vetített gépekkel élénkítve országokat, városokat, népeket, azoknak kulturáját ismerteti meg hallgatóival és a figyelmet közbe-közbe derűs avagy humoros mozgóképekkel tartja ébren. Elvieszi őket a nagy világításba, a csillagok birodalmába és megismeretve a törvényeket, melyeknek az égi testek is hódolnak, népszerűsíti a csillagászatot. A tudást — úgy szólva — belopja a hallgatók agyába!

Valahányszor Amerika nagyszerű kulturális intézményeiről olvasok, mindanyiszor valami bánatos irigység szállja meg lelkemet. Irigységet kellene bennem a jól felszerelt iskolák, melyekben a tanítás teljesen díjmentes, mert a szükségeseket: könyvet, pa-

piert, írószereket is ingyen kapják a gyermekek.

— A mi gyermekeink pedig ezerszámra nőnek fel minden oktatás nélkül mert nincs elég iskola!

— Ott mindenki: az állam, az egyesek, a szülők tudatában vannak annak, hogy a „tudomány hatalom”, hogy az emberek egymást elipró versenyében az boldogul, a ki nagyobb ismeretekkel, több tudással rendelkezik.

Ép azért úgy az állam, mint egyesek óriási áldozatokat hoznak a művelődés oltárára, mert jól tudják, hogy a társadalom és az állam veszi hasznát, ha tanult, művelt polgárokat nevelt magának. A szülők pedig kényszer nélkül küldik gyermekeiket az iskolába azon tudatban, hogy ezzel csak, jövőjüket biztosítják.

— Itt az állam aránylag keveset, egyesek semmit sem áldoznak a népoktatásért, a szülők pedig azzal küldik gyermekeiket az iskolába: „eredj már, mert nem fizetek büntetést érte!” (Szomorú példa rá Szécsény.)

Ott az egyesek bőkezűségéből minden városban, a nagyobb városokban minden utcában nyilvános könyvtárak vannak saját helyiségben elhelyezve, kényelmes olvasótermekkel, a melyek esténként megtelnek a munkás osztály tanulni vágyó, törekvő ifjai és öregeivel.

— Itt kocsmák és kávéházak sorakoznak egymás mellé, melyek esténként megtelnek a mulatni, élvezni vágyó ifjakkal és öregekkel, — gyermekekkel és nőekkel.

A Szécsényi Hirlap eredeti tárcája.

Dal a vizről.

Viz! Ki léged elemnek avata,
Annak volt csak pompás tapintata!
Nézd, itt mindenki esküdött ellened,
Távoznál innen, ha volna szemed.
Szállány erőd nemhogy vidítana,
De sőt elnémul tőled a dana.
A kormány is csúfot üz belőled:
Fogyasztási adót sem szed tőled!
Színed sem legjobb ajánló levél, —
Elfelejtetted, Szuhán mit tevé?
Romba döntéd az ottani malmot,
Mely urdnak sok hasznót hajtott.
Büszke voltál, mint Priznitz mártírja,
Őt rideg keblébe zárta sírja.
Mivelünk híjában kacérkodol,
Közülünk nekéd senki sem hódol.
Nem volt szereped Mátyás korába,
Senki sem volt akkor olyan kába,
Ki borért tégedet ohaftana
S mint ereklyét magában hordana;
A cinkotai hős sem téged érte,

Midőn az ücét bővitni kérte,
Mert belőled, piciny vagy nagy adag,
Kedvre gyujt, — ki pártol, balgatag.
Ki másnak vermet és, abba esik,
Ez még rajtad is beteljesedik:
S miután nincs rendes útleveled,
Per schub, drága víz úr, mars ki veled!

Parlagi.

(N. Hajós Zsigmond.)

A Mississippin.

(St. Louistól Calióig.)

Irta: Vertes Károly.

(Folytatás.)

A Stacker Lee hajón az utasok kényelme nem hagy kívánni valót. A 100—120 méter hosszú és 20—30 méter széles hajó hosszában, közepén egy öt lépés széles és 75 lépés hosszú, fedett folyosó van, — este villanyos fénykorral — mely egyuttal éltorem, s amikor az ékezésnek vége van, az asztalok egy oldalra tolva, sétahely. Két oldalt föltek, minden két személyre egy, egyik ágy a másik fölött. Az egyik benyilóban van a

szerecsen borbély műhelye. Dolga mindig akad, mert az amerikaiak bajszát, szakállit ritkán viselnek, szeretnek sima képpel lenni.

A társalgó fölött ezt a vallásos felírást olvastam: In God we trust. Istenben a bizalom.

A hajó elő- és hátulsó részén, a két oldalán is fényes levegő szivására, tájképek nézésére. A hajó fedélzet szélén se párkány se korlát, amerikai szokás szerint, mindenki vigyázzon magára, hogy félre ne csusszék, ki ne essék.

A hajó előlő részén van az utazó társaság összejövése; kényelmes székek, valamennyiről előre nézünk. Előtünk, alattunk történik a ki-berakodás, lovak, szarvasmarhák s. a. t. vezetése.

A hajó elejére a kalmazott két, lebecsátható és felhuzható hajóhid, egykaru emeltyű-féle készülék, úgy néz ki, mintha egy mesebeli nagy bogárnak volnának a hosszú csápjai. A hajó bárhol megállhat a parton, gyártelepnek, mezőgazdaságnál, erdő szélén, tisztáson, derékszeg alatt a parttól. Az egyik, szükség esetén mind a két fahidat vas ke-

De nem folytatom!

Midőn a Nazaretbeli nagy vallásalapítól — így olvassuk azt szent könyveinkben — a nép ezrei követték, hogy az ő tanítását hallhassák, lakóhelyét Nazaret városát is felkereste, hogy tanait ott is terjessze. De azok még a városból is kiűzték és leakarták őt taszítani a közeli hegyről. Ekkor mondá a mester, az azóta szállóigévé vált szavakat: „Egy próféta sem kedves a maga hazájában.” És talán nincs nemzet e földön, a melyre e szállóige annyira ráillenek, mint a magyarra. Hiszen mi csak akkor látjuk meg nagyjainkat, mikor a külföld elismerése — mint valami reflektor ezerszeresen veri vissza dicőségük sugarait, csak akkor becsüljük meg azokat, mielőtt a külföld már elhódította tőlünk és nekünk csak az üres dicsekvés marad, hogy az értékes gyümölcs a mi nemzetünk fáján termett!

Talán Szécsény nem Magyarorszában fekszik?

Három életképet mutattam itt be lapunk terjedelméhez mérve szűk keretben, lássuk már most minő következtetést vonhatunk le ezekből?

Az első kép elének állítja, hogy az ismeretek terjesztésének sikeréhez szükséges a megfelelő helyiség, a megkívántató eszközök és hogy az ismeret ne csupán száraz felolvasás keretében nyújtassék, mert az végre is fávasztóvá, unalmassá válik, hogy ne csak a fülnek, de a szemnek is nyujtsunk foglalkozást és némi szórakozást.

A második képpel azt akarom kimutatni, hogy a hallgatóság, kiket mi oktatni akarunk, érezze is a tanulásnak, a tudásnak szükségét. Hogy közönségünk miként gondolkozik e tárgyban, arra már föntebb rá mutattam. És iparososztályunk? Van itt Szécsényben iparostanonciskola, a melyet minden tanoncnak a törvény rendelkezése szerint látogatni kell, jár is 3—4 évig — s' a kiből megvan a vágy a tudás után, ennyi idő alatt sok is-

meretet sajátíthat el. És az eredmény? Tessék megkérdezni a tanonciskola tanítóit, avagy megnézni iparos mestereink számláit.

A harmadik képpel dokumentálni szándékoztam azt, hogy a halgatókban még bizalomnak is kell lenni azok iránt, a kik tanítására vállalkoznak, erős bizalomnak, hogy azok igenis képesek neki ismereteket nyújtani.

És hogy állunk e három főkélléssel Szécsényben?

Van itt néhány pap, a kiket felekezeti szemüvegen néznek, néhány tanító, a kikre állásuknál fogva kicsinyléssel tekintenek, néhány magánlisztviselő, a kik szerintük csak a váltóleszámitoláshoz avagy az osztalékemeléshez értenek; néhány orvos, a kik véleményük szerint csak a bacilusokkal vesződnek, néhány ügyvéd, a kik — ismét az ő nézetük szerint — csak a zsebbel törődnek.

De tudás-vágy, bizalom, az nincs.

Mi van hát?

Van Halley-üstökös, a melynek megjelenése elé mindenek a legnagyobb érdeklődéssel és várakozással tekintenek.

Tuske S.

H I R E K.

A szécsényi iparos és kereskedő ifjak önképző köre által május 1-én rendezett munkás gymnásiumi előadással és hangversennyel egybekötött táncmulatság minden tekintetben fényesen sikerült.

A műsor első száma, a „Sicíliai földrengésről,” munkás gymnásiumi bemutató előadás volt, amelyen a képek vetítését Koltai Rezső bgyarmati főgimn. tanár eszközölte, a magyarázó előadást pedig Schéhák Rezső bgyarmati főgimn. tanár tartotta. A tanulságos, szórakoztató és élvezetes előadás alatt az „Urania” magyar tudományos színházban képzeltük magunkat. Schéhák Rezső szabatos, érthető magyarázatából sokat tanultunk. Igen üdvös volna, ha a nagybecsült tanár urak fáradságot nem kímélve más alkalommal is tartanának Szécsényben ily magas színvonalon álló előadásokat.

Ismeretterjesztő, tudományos előadás tartása mai vezércik írónk nézete szerint is csak úgy lehetséges, ha az előadottakat képek vetítésével illusztráljuk. Egy vetítógép és a szükséges képek beszerzése nem sokba kerül. Tessék ezeket beszerezni és a télre tervezett előadások megtarthatók lesznek.

A műsor második számában a szécsényi dalkör tagjaiból alakult kar eredeti magyar népdalokat adott elő Gaál F.-től. Az előadott egyvelegben kifejezésre juttattak a dalosok minden megkívántató erőt és lágytárgyat ami azonban még ennél a fiatal dalkörnél sem csudálni való. Hisz ismerjük Nemes Győző karnagy tudását és fáradhatatlan buzgalmát. Tudjuk azt is, hogy Varga Géza és Körömczi János zenei tehetsége és érzéke nagy segítségére van Nemes Győző karnagy törekvéseinek.

Ezután Fábrián Kálmán adta elő Heltai Jenő „Nagyon csinos leány” című magánjelenetét hatásosan.

A negyedik számban a Szécsényiek kedvence Klein Armand remekelt. Már mikor a pódiumra lépett, éljenezték és tapsolták. Kaposztás Géza kitűnő cigányprimásunk zenekísérete mellett „Mikor minden virág nyílik” (cabaret dalt), majd Zerkovitz E. Ujjé couplet-ját adta elő. Minden egyes dal és come után a közönség frenetikus tapsban tört ki. A közönség kacagott, mulatott és ujjazott.

Záradékkul Fazekas Géza „Beszéljen a mamával” című egy felvonásos bohózatát adták: Bucsu Mariska, Fekete Jolán, Szutorisz Zoltán, Horváth Mihály, Horváth István és Molnár Margitka műkedvelők. E kitűnő bohózatot Bögözi Antal kiváló rendezése mellett a műkedvelők teljes sikerrel adták. Oly jól bele találta magát mindenki a szerepébe, hogy hivatásos színészeknek is dicséretére vált volna.

Anyagi sikerben sem volt hiány, amennyiben 328 korona bevétellel szemben 204.70 korona kiadás volt és így az ifjak önképző körének 123.30 korona maradt.

Felülfizettek: Gróf Mailáth Géza, Ru-

rekekkel teszik mozgásba s láncokkal eresztik la a partra, legyen az magas vagy alacsony. Ha készen vannak, felhúzzák a hosszú hidakat s a hajó, érctüdejének feszülése dohogása közben tovább megy.

A partokat bokros erdőségek haragos zöldje szegi, sűrű élőfa s aféle áthatolhatlan ós bozót, melyen átható csend ül. Nehéz megtisztítani a tüskés, csepőtés földet, igazi vadligetek ezek, de a madár annál vigabban élhet a bokrok csilitjának rejtelmes árnyában, közből a gaz erdő némaságából, mikor a hajó időkölése beletutúl, bömbölésétől is kirettenítve, egy-egy nagyobb példány riad fel és kiröppenve száll tova a magasban. olykor az ifjédt berregéssel a csapatosan szállók robaja, egyébként nagy a hangtalanság, semmi életjel.

A nagyon sűrű erdőrészt vad és madár kerül, tudjuk, hogy a munkás bogár is a napsütéses helyre törekszik. Egyes nagy madár csapatok sőtét foljja tűnik szembe, szeldeve a levegőt vándor utra keltek, mikor nyugodóban volt a nap és szállta után, mosolyától bíborral volt elöntve az ég. Szürke varjak felferődve a nagy mennyégre száz száma keringnek és kárognak. Más sőtét-szárnyú madarak is szárnyra kapva, vándor utra keltek, könnyebb-nehezebb szárnyal

ereszkedtek, sólyomszárnyak sebességével egyik sem: Zsivajogva az egyik partról áthuzódtak a másikra, nyugovóra, éjszakai pihenőre vagy prédára, baglyok éjféltendire Egy vijjongó nagyobb rabló madár, megfeszítve, meglíbbentve a szárnyát, egyittagában kóválygott a magasban. Büszke röplőn lég ura. A vadludak, hosszú vonalban húztak, szeldestlék a levegőt. Csónakban I koca vadász, szerencsére, rianó szárnyverésre vár. Sok a fényes tollú vadréce a nádas jellegű növényzetben, kórósáskan jó buvó helyük van az öregeknek, már szárnyaikra kell fiókáknak.

Vitorlás csónak kerül szembe, pipaszó mellett ketten voltak benne, meg mellettük valamiféle cserépbutykos. Meg-megbillen a csónak s a benne ülőket megtáncoltatja hajónk hullám verése. A kormányos nagyot feszít a kormányvezetőn. Játékos buvárt lestek, hogy lövésre kapják. Nem-e fordul el megvetéssel fölük a madár?

Láttam több helyen, a buja erdőség fáit kiégetik. Előbb alul a héját, ameddig kiverődik koronája, hogy elszáradjon s a tartott faágak könnyebbenn ropogjanak az alatta támasztot tűzben. A kisebb fának alig van értéke mert nem fizeti ki magát a felaprózása, nehéz, költséges az elszállítás. Néhány helyen őserdőt is látunk, meggondolatlanul, sőt esz-

telenül irtják; megváltoztatják az égaljat. Az erdőirtott termőföld területét bevetik. Ahol a fejsze eltüntette a fákat, letarolt erdőrészen, a ledöntés által megszabadult telkeken, tisztásokon, többnyire kukorica darabokat látam, magasra nő meg a szár. Itt-ott érett csalamadé.

Nagy erdők alján kisebb nagyobb községek, városkák 2—3000 lakóssal váltakoznak. A partokon kirándulási helyek, máshol, bozóttal benőtt mély utak, deszka fahidak, czölöphidak tűnnek elő a vadonból csallitokból. Lomberdők mélyeséges csenddel, ember-tanyák, fapaloták, mindenféle gyári és gazdasági telepek, sőt Chesterben egy fegyház. Ezekről a helyekről, a hol a bozóttüggöny szétnyílik, már kerül hang. Nem akarok számokat és neveket emlegetni, azokkal az olvasót terhelni, nincs a városok és falvak között megemlíteni való érdemes ezen a rövid uton, amely eltartott mégis husz óráig, né-mely helyen lélekölő unalommal.

A folyó folyása lomha, mert kicsi a lejtőssége, kanyargós, mint a Tiszáé, mérget gőzölő mocsarak képződnek, mellékágak keletkeznek. Viz, mocsár, iszap, lucus a non lucendo valaméddig ellát a szem. A Missouri befolyásánál, St. Louisnál csak 127 méterrel magasabb a tenger szintjénél. Azért

szinkó Antal 10—10 koronát, Kriváchy Antal 5 koronát, Szerémy Béla 4 koronát, Dr. Gutfreund Emil 3 koronát, Popovics János, Stéger István, Podhracky Antal, Blumberger Józsefné 2—2 koronát, Szvoboda Arpád, Varga János, Reiner Mór, Bayer Lajos, Kirperger István, Földes János, Barok József, Vasok Ferenc és Schüch Ferenc 1—1 kort.

Tűz a nagylocl határban. Mult hó 29-ére (péntek) virradó éjjel ismeretlen okból meggyulladt a Kasza testvérek szérűjén beraktározott — Konrad Ödön városunk főjegyzőjének tulajdonát képező — mintegy hét szekérre tehető szénakazal és porrá égett. Az égő kazal közelében lévő többi takarmányt a falubelieknek sikerült megmenteni. A 300 koronára tehető kár biztosítás révén megtérül.

Az őszember. A kiket talán némiképp érdekelt ama kérdés, hogy diluviális ősnk hogyan nézhetett ki, ide iktatjuk Lull Richard régészet tanárának leírását, melyet a talált embercsontok és az azokon észlelt s' a ma itól eltérő anatómiai sajátságok alapján állított össze.

Szerinte az őszember alacsony termetű, hatalmas erejű lény volt. Törzsének felső része és karjai hatalmas fejlettségűek voltak, mintegy kárpótolták azokért a természetes fegyverekért, melyekkel a természet az őt környező állatokat ellátta. Térdjei kissé meg voltak hajolva, törzse csak részben volt egyenes tartású; gerincoszlopa olyan lehetett, mint az évek súlya alatt meggörnyedt öreg embereké. Lábai aránylag rövidek voltak, lábának nagyujját még kissé szembehelyezhette a többi ujjakkal, a kézhez hasonlóan. Fején mélyen fekvő szeme fölött hatalmasan ívelt, erősen kiálló homlokecs (szemöldök csont); fölötté erős ráncok, lapos és alacsony koponyaboltozat, széles or, kissé előreugró állkapcsok voltak jellegzetes sajátságai. Teste a legnagyobb valószínűség szerint szőrösebb volt a mainál.

Nagyar ásványvíz Amerikában. A koryntinai ásványvíz Amerikában. A koryntinai ásványvíz amint örömmel értesülünk

már Amerikában is ismerik. Évente nagyobb mennyiség kivitelre kerül New-Yorkba.

Ezen nem igen csodálkozunk, hisz a a koritnicai ásványvíz páratlan a maga nemében. A víz főkarakterét a benne nagy mennyiségben előforduló vasbicardonát és keserűvíz adják.

Vasas vizet ilyen tartalommal ismerünk, olyan vizet azonban melyben vas, keserűs, glaubersó, szénsav ilyen kombinációban fordulna elő, még nem.

Ama betegségek, melyeknél ezen víz jó hírnevét indokolta, a következők: Idült gyomor- és bélhurut, gyomorhányás, gyomor és bélgörcs, máj és lépdegánatok, epekövek, sárgaság, aranyeres bántalmak, idült székrekedés és kiválóan csukorbetegségek ellen.

A szécsényi dalkör tagjainak figyelmét ez uton hívja fel Nemes Győző karnagy, hogy az iparos és kereskedő ifjak estélyére való előkészület miatt szünetelt dalköri gyakorló órák megkezdődtek és azok az I. és II. tenor szólamnál minden kedden este 8, az I. és II. basszus szólamnál minden pénteken este szintén 8 órától kezdődőleg fognak tartatni. Egyben kéri a dalköri tag urakat, hogy a gyakorló órákat szorgalmasan látogatni sziveskedjenek.

Gyógynövények gyűjtése. A kolozsvári gazdasági akadémia lelkészek és tanítók számára ez évi július hó 31-től kezdődőleg nyolc napos tanfolyam lesz oly célból, hogy azok a tanfolyamon a hazánkban vadon termő gyógynövényekkel azok gyűjtésének, szárításának, csomagolásának és értékesítésének különböző módjaival megismertetvén, állandó lakóhelyükön a gyógynövények rendszeres gyűjtését és értékesítését szervezhessék. A résztvevők a kolozsvári gazdasági akadémián ingyen lakást és ezenkívül 64 korona általányt kapirak. A felvétel iránti kérelmek a földművelésügyi miniszterhez, címezve az akadémiai igazgatósághoz, esetleg a hegyvidéki, az erdőrendészeti vagy a fevidéki miniszteri kirendeltséghez nyújtandók be. Azok a folyómodók, akik az említett kirendeltségek területén működnek, valamint, akik gyógynövény-szedéssel már foglalkoztak, a felvételnél előnyben részesülnek, ez tehát a kérvényben

lehetőleg igazolandó. Akik a segélyösszegre igényt nem tartanak, azok a megállapított létszám betelte után is felvehetők.

A dohányzás tűzveszélyes helyen, mint elbocsátási ok. A berlini kereskedelmi törvényszék előtt az a kérdés merült fel, vajjon a felmondás nélküli elbocsátásra okol szolgálhat e az, ha az alkalmazott a dohányzási tilalmat megszegi? Felperes alkalmazott hátralekös fizetését követelte egy kémiai gyártól azért mert utóbbi őt felmondás nélkül elbocsátotta. A cég azzal okolta meg az elbocsátást, hogy felperes a szigorú tilalom dacára égő szivarral lépett a gyár egyik helyiségébe, sőt egy tanú vallomása szerint felperes az illető helyiségében dolgozó munkásoknak szivarozva adta ki az utasításokat és csak amidőn a munkások a dohányzás veszélyére figyelmeztették, tette le az égő szivart. Felperes azzal védte eljárását, hogy a többi alkalmazott is úgy tett, valahányszor a gyár igazgatója távol volt. A tárgyaláson az is megállapított, hogy felperes szolgálati kötelezettségét is nagyon könnyelműen vette. A kereskedelmi bíróság a felperes terhére megállapított mellékkörülmények figyelembe vételével felmondás nélküli elbocsátását jogosnak ismerte el s őt keresetével elutasította. Az, hogy a többi alkalmazottak az üzleti helyiségben szintén dohányoztak, nem menti meg felperes magatartását, amely már azért is súlyosan köteleességszegő volt, mert egy oly helyen való dohányzás mintegy vegyi gyár laboratoriuma, igen veszélyes.

Hőmérsékleti különbségek. A legmagosabb hőmérsékletek eddig a Szaharán észlelték: árnyékban + 50 fokot, Franciaországban az észlelt maximum + 41.2 fok, hazánkban + 40 fok.

A legalacsonyabb hőmérsékletet Szibériában Jakiuzk mellett Verhojanszkban észlelték: fagypontra alatta 72 fokot. Ha figyelembe vesszük, hogy ugyanitt nyáron árnyékban + 31.5 fokra is emelkedik, látható, hogy a vidék lakóinak 103 fok hőmérsékleti különbséget kell elviselniök, csak az a szerencse, hogy egész télen szélmentes e vidék.

oly nagy a Mississippi síksági folyónak a vízkörei

Nézem az alacsony partokat, az áthatolhatatlan erdővel beszegett széleket. A földdarabok, fászló, bokroszló a növényzet bujaságával esnek a vízbe, a hullámfodrok által nyaldosva, a zátonyon hőmpölygő folyó iszapban is zöldelnek még egyideig, addig, míg az ár el nem kapja, tova nem sodorja a zöld galyakat.

A fatörzseket tuskókat, a víz lerakja a sekélyebb helyeken. Sok hajónak okozták már ezek az elsüllyedését.

A mocskos vízű folyónak a változatos sőt szeszélyes folyása, forgatag csapása, változó sebje, változtatott medre, sok hajlata, a porhanyó, lepergő földnek, homoknak robajjal omlása, elúszása, koldussá és gazdaggá tesz, amit egyiktől romboló pusztítással, hullással elhordja a földjét, a másikat megtorlódott iszappal megnöveszti. A folyó vájja a medrét. Egy helyhez jövünk, ahol egész fákat, összehajló ágakkal, korhadó fatörzseket visz a víz, gyökerestől, levelestől, diadallal ragadja, azután zátonyos helyen, forlaszokon, alakuló szigeten felakadnak. Az egyik fa, mintha nagy virágcserepben állana, haránt dől a másik, mintha a vízbe szédült volna, egy összefonódott fát látok, úszó rönkök

akármennyit A partszél némely helyen mintha lépcsőzetes erdő volna. Vízre dőltek fák. Egy fának a gyökere félig még az alámosott földbe kapaszkodik, míg a másik része talajt veszve, levegőben lóg a víz fölött Elkapott, úszó hasábfák, targallyak, ásóba kapanyélnak való botfák.

A felkavart sárgás víz mindenütt zavaros, sárga uszadék iszapos. Edénybe merítve az iszaplé, hetekig sem ülepszik le teljesen. Nem ebben a vízben mosták ágyam patyolat lepedőjét. A Mississippi vizét mosdásra nem lehet használni.

A változó vízállású folyó szabályozása, holtágakban folyó irányának megváltoztatására, gyarló kísérlet a levett cölöpökkel való parterősítés. Makacsodva, nem akarnak ebben sem tanulni az európaiaktól, a gátakra milliókat költenek hiában, a folyó elhordja. A vízszabályozás az egyes államokra és külön érdekeltiségekre van bízva.

Homokpadok, zöldelő, aféle senki-szigetek keletkeznek a víz szélén, közepén. A halak járnak oda legelészni. A szigetek aljában finom növény. A fák, csoportba bujnak rajtuk, mintha az elsodrás veszedelmétől félnének. A hajó, kigyóként kanyarog, nagy elcsavarodással jár a kuszált csatornában, hol a víz szélén, hol meg a közepén, amint

a víz sebje vagy elsekélyesedése van. Amely homokpadon nem vert még gyökeret a növényzet, az ujjabb keletű.

A Mississippi tisztításánál a hajózás akadályait egy különös szerkezetű, 50 méter hosszú, 30 méter széles, gőzlapátokkal két láb mélyen járó gőzhajó, a General Whright szokta időnként eltávolítani. Négy nagy mozonyos emelő daru van rajta, melyek az akadályokat, víz alatt lappangó, a halyózásra veszélyes tuskókat emelik ki a hordalékból. Az egyik darunak vas horga van, mely szigorú módra fog.

A hajó elülső részén üreg van a kiemelt fatörzsek számára.

Este, éjjel, mikor leszáll a homály a vízi tömkelegben nem lehetne hajózni a sötétségben, ha az egész part uentében, sőt több homokpadon nem volnának felállítva a zátony jelző, fából való világító tornyocskák, jelző lámpák. Ezek fénye szerint igazodik el a kormányos, kerüli ki a holt Mississippi ágakat, jár cik-cakban a két part között, amely egy helyen meredek, a másik helyen lapos.

Egyes helyeken messze földön nem látni se falut, se várost, se embert. Helyenként csak egy négyszögletes fakalyiba: jószág legel a tisztáson. Kiszáradt, kiszáraztolt áradásos helyek. Erdő zeg-zúgos utai.

(Folyt. köv.)

194-910. sz.

Árverési hirdetemény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közlirre teszi, hogy a bgyimati kir. lörvényszék 1909. évi 7078 számú végzése következtében Szilágyi Mór ügyvéd által képviselt Regulyi Pál javára 10250 K. s jár erejéig 1909. évi szept. hó 6-án fogantatott ki-elégítési végrehajtás útján lefoglalt és 5354 K.-ra becsült következő ingóságok u. m.: 1 locomobil cséplőgéppel, 60 csomó tiszta húza és 524 csomó árpa nyilvános árvesésen eladatnak.

Mely árverésnek a szécsényi kir. jbiróság 1909. ik évi V. 4377 számú végzése folytán 10250 kor. tőkekövetelés ennek 1907. év július hó 6. napjától járó 5% kamatai eddig összesen 275 kor. 89 fillérber, bírójlag már megállapított és árverés kitűzés 6 kor. 60 fill. költségek erejéig Pilyinyben leendő eszközlésére 10.0 évi május hó 20-ik napjának délelőtti 11 órája határidőül kiűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel olymegjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták, s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102 §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szécsény, 1910. ápril hó 30. napján.

Nagy, kir. bir. végrehajtó.

1023 910 sz.

Árverési hirdetemény kivonat.

A szécsényi kir. jbiróság mint tkv. hatóság közlirre teszi, hogy Deutch Gábor végrehajlatónak Bukor István és társai végrehajlatást szenvedő elleni 440 K. tőke és jár. iránti végrehajlati ügyében a szécsényi kir. jbiróság területén lévő a szécsényi 861 sz. tkvben A. I. 1. s 1291/b hrsz. szőlők allya dőlő ingatlannak B. 32. és 58 sz. a. Özv. Bukor Istvánné sz. Galcsik Teréz nevéen állott s B. 59. 60 sz. alatt Horváth Mihály és neje Zsidai Mária tulajdonába jutott valamint B. 51. s sz. alatt Bukor István nevéen álló részre 829 korona az u. o. 993 sz. tkv. A. I. 30 528/a hrsz. 285 népsorsz. ház udvar és kertnek B. 2. 4 és 11 s sz. a Bukor István és Bukor Istvánné sz. Galcsik Teréz nevéen álló részére 1269 K. 80 fill. végül az u. o. 1730 sz. tkvi. A. I. 1. s. 502/b. hrsz. belső-ségre 16 koronában ezennel megállapított kikikáltási árban az árverést elrendelte, s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok 1910. évi június hó 4. napján d. e. 10 órakor ezen bíróság telekkönyvi tárában (földszint 7. ajtó) megtartandó nyilvános árverésen a kikikáltási ár 2. rész összegén alól eladatni nem fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát készpénzben vagy az 1881. évi LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és a 3333-81 sz. J. M. igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kikikáltott kezéhez letenni avagy a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről szóló elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Szécsény, 1910. feb. hó 28-ikán.

Szenthe, kir. jbiró.

Hirdetések

jutányosan közöltetnek
e hírlapban.

Jég és tüzbiztosítással foglalkozni akarók
alkalmazást kaphatnak fixfizetés és jutalék
mellett az Adria biztosító társulata szécsényi
kerületi ügynökségénél, hol bővebb felvilágítás
is nyerhető.

BÉRBEADÓ

a Kossuth Lajos-utcában a 305. szám alatti házban egy különbejáratu butorozott szoba (utcára nyíló ablakkal) két személy részére kiadó. — Továbbá a „Szent-György“-alján két holdas lucernás évi termés haszonbérbe kiadó. Bővebb felvilágosítással szolgál **PAP FERENCZ,** tulajdonos.

Üzlet bérlet!

Novotny-féle házban több éven át Kálmán Ábrahám által bérlet üzlethelyiség, 1911. évi január 1-től bérbe vehető. — Háztulajdonos hajlandó kívánatra korszerű átalakítást eszközölni esetleg ott két kisebb üzlet-helyiséget létesíteni.

A rárosmulyadi vasas fürdő

Chémiaillag megvizsgálva, reuma, vérszegénység ellen biztos hatás.

Ujjonnan felszerelve, a kutak kibővitve

Gőz fűtés 's szivattyuzás, a mult évi vízhiány elő nem fordulhat.

12 szoba nyaralók részére elegánsan berendezve lehető jutányos árak fürdő telepen ótkézes 's kitűnő italok.

A n. é. közönség becses pártfogását kéri

Svarcz Soma

fürdő tulajdonos.

Megnyitás május hó 1-ső napján.

GLATTSTEIN ADOLF

könyvnyomdája,
könyv- és papirkereskedése,
Szécsényben.

Elvállalok mindenféle könyvnyomdai munkákat a legjutányosabb árakon.